



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce **X**, narozená dne X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupena Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., advokátem
sídlem Španělská 770/2, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2025, č. j. OAM-275/ZA-ZA11-P10-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2025, č. j. OAM-275/ZA-ZA11-P10-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobkyně uvedla, že se odmítá vrátit do Ruska, nesouhlasí s agresí své země jak navenek vůči Ukrajině, tak i dovnitř proti svým občanům. V tuzemsku je plně integrována, hovoří plyně česky, studuje a vede zde veškerý svůj život, udržuje partnerský vztah

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

s ukrajinským občanem. Odmítá žít v nesvobodě, odcizila se i vlastní rodině. Obává se diskriminace a perzekuce. Návrat do domovského státu jí též znemožňuje její zdravotní stav a nedostupnost léků, které není možné kvůli západním sankcím sehnat. Její zdraví a život mohou být v domovské zemi ohroženy. S politikou vládnoucího režimu nesouhlasila už před odchodem z vlasti, účastnila se protivládních demonstrací v roce 2017. V ČR byla na mítincích na podporu Ukrajiny, v X se zúčastnila manifestace proti X, blízkému spojenci Ruska. Proti Putinovi aktivně vystupuje na sociální síti VKontakte, ale pod přezdívkou, kvůli svému bezpečí. I tak si však nemůže být jistá, že nebude za tyto aktivity potrestána.

3. Napadenému rozhodnutí vytýká, že nezohlednilo účast na výše popsanych mítincích jako azylově relevantní skutečnosti. Žalovaný používá její dvě návštěvy Ruska jako argument, že jí žádné nebezpečí nehrozí, ona sama jej přitom při své poslední návštěvě cítila, stejně jako odcizení od společnosti a rodičů. Na sociálních sítích začala aktivně vystupovat až po svém návratu, žalovaný též účelově pominul změny, k nimž došlo v oblasti postihů za kritiku vládnoucího režimu, a v této oblasti nedostatečně zjišťoval skutkový stav. Ústrky od orgánů nepocitovala, nicméně to neznamená, že jí nehrozí v budoucnu, kam rozhodování o mezinárodní ochraně obecně míří. Dále namítla, že není povinna své protirežimní aktivity nijak dokládat a jde pouze o pokus přenést na ni důkazní břemeno. Měl-li žalovaný tvrzení žalobkyně za nevěrohodná, měl je odpovídajícím způsobem a v souladu s ustálenou judikaturou vyvrátit. Nelze též argumentovat tím, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu legalizace pobytu.
4. Dále namítla, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav. Odkázala na námitky vznesené při seznámení s podklady s tím, že nebyly v rozhodnutí vypořádány. Zmínila zprávu ohledně situace navrátilců, která popisuje problémy aktivistů a postihy za protiválečnou aktivitu on-line, čímž se napadené rozhodnutí nezabývá. Jedná se o postihy častější než za účast na demonstracích, které jsou v zemi brutálně potlačovány, klesá tak jejich frekvence. Informace týkající se bezpečnostní situace v zemi se k případu žalobkyně nijak nevztahuje. Vzhledem k těmto nedostatkům předložila žalobkyně zprávu organizace Human Rights Watch, žalovaný si opatřil její překlad a cituje z ní, nicméně se k obsahu zprávy blíže nevyjádřil, což lze považovat za exemplární případ nepřezkoumatelnosti. Odůvodnění je kompilací obecných a z kontextu vytržených představ správního orgánu. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné a nezákonné z výše uvedených důvodů, i pro rozpor s obsahem správního spisu. Namítla i, že žalovaný své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.
5. Žalobkyně zopakovala, že vystupovala aktivně proti politice své země, odsoudila ruskou agresi na Ukrajině, zprostředkovává pomoc válečným uprchlíkům. Pro osoby zdatné v oblasti informačních technologií je nalezení historie příspěvku otázkou několika minut, obává se, že by v případě jejího návratu šly tyto projevy na internetu snadno dohledat. Popsané aktivity jsou v Rusku postižitelné buď dlouholetým vězením, nebo nucenou účastí ve válce na Ukrajině, kam jsou podle posledních zpráv ženy posílány za trest častěji. Potenciálně je jejím návratem ohrožen i život jejích blízkých – partnera a rodičů. Žalovaný byl dále povinen zohlednit dosavadní život a rodinné zázemí v ČR, jakož i důsledky vycestování odsud, a to s ohledem na čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) Na území ČR má vazby a jediný zdroj obživy. Má za to, že ve smyslu druhého uvedeného článku není zásah do jejího práva formou vycestování z ČR nezbytný v demokratické společnosti v zájmu národní

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

bezpečnosti. Žalobkyně se zcela začlenila do české společnosti, realizace partnerského života v domovské zemi není s ohledem na ukrajinskou státní příslušnost přítele možná.

6. Dále poukázala na svůj špatný zdravotní stav a obavu z nedostupnosti léčby v zemi původu. Předložila správnímu orgánu dostatek důvodů, jimiž prokázala existenci onemocnění a nedostupnost životně potřebné medikace v Rusku, kterou je téměř nemožné sehnat. Hrozí jí proto vážné ohrožení zdraví a života. Žalovaný se snažil tato tvrzení vyvrátit, svůj mylný závěr staví na nepodložené zprávě a zjevně znevěrohodňuje podklady dodané žalobkyní. Netransparentní a neodůvodněný postup v této věci tak taktéž podporuje argument, že rozhodnutí má být zrušeno. Komplikace, které jí progresivní onemocnění způsobuje, dostatečně vyjasnila, žalovaný však její stav zlehčuje a hodnotí stav choroby, i když k tomu není oprávněn či kvalifikován. Odkazuje na „webové stránky nemocnice v Moskvě“, kde však žalobkyně nikdy nežila, pochází z jiné části Ruska. Zejména však namítá, že oficiálním informacím nelze důvěřovat, zvláště pak ve světle podkladů předestřených žalobkyní. Léky obstarat není možné, je tu důvod pro udělení humanitárního azylu. Navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný popřel oprávněnost žaloby. Odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, pohovor a napadené rozhodnutí. Má za to, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti politickou činnost ani nebyla azylově relevantním způsobem pronásledována. Důvodem žádosti byl nesouhlas s režimem v Rusku, a neschopnost obstarat si léky. Vlast neopustila pod tlakem tíživých okolností, ale plánovaně za účelem studia v ČR, vracela se opakovaně do země původu bez potíží, naposledy v červenci 2023, tedy zhruba rok a půl po vypuknutí konfliktu na Ukrajině, žádost pak podala zhruba dva roky od začátku války. Ani aktivity cca v roce 2017, ani tyto postoje neměly doposud dopad na její život. Žalobkyně se pouze snaží legalizovat si pobyt na území ČR. Onemocnění ji zatím nijak výrazně nelimitovalo. Byla ověřena dostupnost potřebných léčiv v Rusku (resp. konkrétního léku i generik se stejnou účinnou látkou), minimálně v internetové lékárně s širokou sítí v celé zemi. Žalovaný uzavřel, že se nedopustil porušení žádného ustanovení zákona o azylu, s námitkami se již vypořádal v rámci napadeného rozhodnutí. Závěrem ještě zmínil, že považuje výhradu proti zprávám o zemi původu za spekulativní. Na sociálních sítích má sice žalobkyně veřejný účet, nicméně nevystupuje pod svým jménem, ohrožena není. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

8. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
9. Dne 22. 2. 2024 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 27. 2. 2024 k ní poskytla údaje. Uvedla, že je občankou Ruské federace, národnosti baškirské, dorozumí se česky, rusky a anglicky, náboženské přesvědčení nemá. Členkou politické strany není, nicméně v březnu 2017 se účastnila protivládních manifestací v Rusku poté, co byl zveřejněn film Alexeje Navalného o korupci v této zemi. V Česku poté byla dvakrát na mítincích na podporu Ukrajiny. V X dne X přišla na demonstraci na podporu X. Je svobodná a bezdětná. Narodila se v X v Rusku. Ve

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vlasti bydlela naposledy v tomto městě na adrese X. V tomto obydlí nyní bydlí její rodiče a sestra. Z vlasti vycestovala do ČR naposledy X letecky. Poprvé do tuzemska přijela poprvé X, poté se dvakrát vrátila do Ruska, poprvé asi po roce, podruhé X, letecky přes X, v té době měla stále platné studentské vízum. Má epilepsii, stabilně užívá lék X. První symptomy měla roku 2022 a od května 2023 užívá uvedený přípravek. Jiné zdravotní potíže nemá. Jde o její první žádost, v minulosti nebyla nikdy trestně stíhána ani odsouzena za žádný trestný čin. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož se nechce vrátit do Ruska, nesouhlasí s vládou a režimem. Nedostane se jí tam léků, které nyní užívá, přitom jsou pro její život důležité. Jde o dva hlavní důvody žádosti, všechny své pohnutky sepsala do prohlášení, které žalovanému předala. Tento ručně psaný dokument ze dne 22. 2. 2024 je k žádosti přiložen na č. 1. 7, uvádí se v něm, že žalobkyně do ČR poprvé přicestovala v roce 2020, během jejího pobytu v Česku nicméně situace v domovské zemi značně eskalovala, až nakonec vypukla agresivní válka, která jí znemožňuje se vrátit. Ještě před odjezdem, ale i během pobytu v tuzemsku se účastnila demonstrací proti Putinovu režimu, později na podporu napadené Ukrajiny. Nebylo jí prodlouženo povolení k pobytu, měla by odcestovat zpět do Ruska, obává se o svůj život a svobodu, v ČR má přátele a zázemí. Je těžce nemocná, léčba by nebyla v domovské zemi možná, v důsledku sankcí se tam potřebné léky nedováží a nelze je obstarat. Bez nich jí hrozí vážná újma na zdraví a životě. Má za to, že návrat do vlasti by pro ni znamenal jisté vězení, nesvobodu a zejména potom postupné zhoršení zdravotního stavu až smrt. Svou totožnost prokázala cestovním pasem vydaným orgány Ruské federace X, platného od X do X. Ve spise jsou založeny fotokopie jeho první (biometrické) strany, a dále stran 14 a 15, kde je vylepeno vízum typu X, vydané žalovaným, platné od X do X, a štítek s výjezdním příkazem č. X, platný od X do X. Ve spise je zanesena též advokátní plná moc, již žalobkyně zmocňuje k zastupování v řízení právního zástupce uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku.

10. Pohovor k žádosti byl s žalobkyní proveden dne 27. 2. 2024 na její žádost v češtině, za přítomnosti jejího právního zástupce. Při něm uvedla, že sem chtěla přijet už v době, kdy jí bylo 12 let, zajímala se Česko a jeho kulturu a chtěla tu studovat. Nejprve se zapsala na X na obor X, poté přešla na X, nyní se v tomto ohledu věnuje technologickému zařízení staveb. Preferovala Evropu, je tu větší svoboda pro lidi, lepší život, ani v té době nesouhlasila s ruskou vládou. Před odjezdem neměla s ruskými orgány problém, a to ani v době návštěv z Česka. O demonstracích mluvila spíše jen s rodiči, kteří s jejími názory nesouhlasili. Myslí, že potíže měla kvůli názorům a zdravotnímu stavu. Je aktivní a díky životu zde má možnost o názorech svobodně hovořit, chodit na mítinky. Při návratech se bála, že něco špatného řekne a dostane administrativní trest, který jí znemožní cestu zpět do ČR. Darovala věci do sbírek pro ukrajinské uprchlíky, podepisovala petice na sociálních sítích. Nyní tam již tak aktivní není, libovolný komentář může být označen za extremistický, má strach uvádět své jméno pod různé organizace. Jde třeba o sociální síť Instagram, nebo server change.org, ty jsou považovány za extremistické. V Rusku je populární síť VKontakte, používá i Facebook, zejména pro spojení s přáteli, z prve jmenovaného zdroje hlavně čerpá informace o dění v domovské zemi. Připojuje se k nim v tomto státě přes VPN. Má veřejné účty, žalovanému sdělila jejich názvy, které tvoří přílohu protokolu k pohovoru. K demonstraci na podporu X se dostala přes svou kamarádku, zajímá ji tato problematika. Následně byl mítink na podporu Ukrajiny, ale nebylo to „nic oficiálního“. Pokud by se ruské orgány dozvěděly, že se účastnila akcí na podporu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Ukrajiny, byla by zatčena, v domovském státě je nyní zákon, podle nějž může být za tuto aktivitu člověk prohlášen za extremistu a uvězněn. Nepotřebují důkazy, stačí, když to někdo o dané osobě tvrdí. Mohl by ji nahlásit strýc, který se účastnil čechenské války a poté pracoval na policii, má špatné vztahy s rodinou, jejíž členové vědí o jejích aktivitách. Kvůli sankcím není v zemi původu dostupný potřebný lék, má důkaz, že nebude možné získat ani konkrétní přípravek, ani jeho náhradu, a předloží též potvrzení od českého lékaře, že je tato medikace pro ni životně důležitá. V ČR se léčí, musí mít spánkový režim, lék X bere každých 12 hodin, jednou za tři měsíce dochází na kontroly. Nesmí řídit, plavat sama v bazénu, vše je popsáno v přiložené lékařské zprávě. O povolení k pobytu přišla, jelikož doložila potřebné dokumenty pozdě, nevěděla, že se to dá vysvětlit, v té době měla depresivní poruchu kvůli lékům předepsaným praktickým lékařem, spala po nich až 20 hodin denně, nemohla vůbec chodit nebo se pohybovat. V Rusku se při poslední návštěvě necítila vůbec jako doma, nic tam nemá, zázemí vybudovala zde, vzdálila se i své rodině. Má obavy z problémů kvůli svým aktivitám v tuzemsku, neměla by možnost získat léky, její otec dostupnost již zjišťoval a medikace dostupná není. Návratem by byl ohrožen její život. Má přítele z X, jsou spolu 9 měsíců, zná i jeho rodinu. Tento vztah je pro ni důležitý, přítel pro ni je oporou. Námitky k obsahu pohovoru po zpětném přečtení protokolu nevznesla ani žalobkyně, ani její právní zástupce.

11. Žalobkyně do spisu založila celkem tři lékařské zprávy ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, vyhotovené MUDr. P. B., Ph.D., ze dnů 24. 3. 2023, 9. 6. 2023 a 9. 2. 2024. Z nich plyne, že žalobkyni byla postupně diagnostikována X, s prvními projevy nemoci v prosinci 2022, byl jí předepsán mimo jiné i lék X. Sama uvedla, že ji postihnou zhruba dva záchvaty měsíčně, po probuzení, spočívající převážně v poruše vědomí, ale bez výraznějších jiných projevů (pokousaný jazyk, svalové záškuby). Dále je ve spise zaneseno prohlášení ruské společnosti s ručením omezeným s obchodní firmou Juniron, též přeložené, podepsané R. V. Besaevem, generálním ředitelem tohoto subjektu, že lék X byl zařazen na seznam nedostupných léků. Na č. l. 19 se nachází listina psaná v azbuce, patrně úřední dokument, nepřeložená. Na č. l. 18 žalobkyně založila překlad ověřovací doložky, jíž notářka Ivanovna Marina Bžinajevová ověřuje pravost podpisu překladatele Artioma Argejeviče Arakelova, který taktéž přeložil tuto listinu. Konečně žalobkyně založila i dva úřední dokumenty vyhotovené Ministerstvem zdravotnictví Krasnojarského kraje, v azbuce. Jejich překlady si opatřil žalovaný, jde o živnostenský list výše uvedené společnosti Juniron, jímž tento orgán povoluje podnikání v oblasti farmaceutických činností.
12. Žalovaný si za účelem posouzení žádosti opatřil několik zpráv o zemi původu, konkrétně Informaci OAMP – Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 8. 7. 2024, Informaci OAMP – Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí, ze dne 8. 7. 2024, a Informaci OAMP – Ruská federace – Zdravotní péče, Dostupnost léčby epilepsie, ze dne 20. 12. 2024. Ve spise je dále založen výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ČR, ze dne 20. 1. 2025. Z něj se podává, že žalobkyně měla v Česku povolení k dlouhodobému pobytu naposledy od 1. 10. 2022 do 30. 9. 2023. Žádost o prodloužení byla odeslána prostřednictvím České pošty dne 5. 10. 2024 bez uvedení důvodů na vůli nezávislých, pro než byla tato podána opožděně, zásilka došla žalovanému o den později. Podle tvrzení žalobkyně měla dopis

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

s usnesením o zastavení převzít dne 12. 1. 2024, dne 15. 1. 2024 jí byl vystaven tzv. překlenovací štítek, a to na dobu 14 dnů.

13. Dne 28. 1. 2025 proběhlo seznámení s podklady pro rozhodnutí. K tomuto správnímu úkonu se dostavil právní zástupce žalobkyně, který si pořídil fotokopie některých podkladů s tím, že se k nim vyjádří ve lhůtě, kterou žalovaný stanovil do 10. 2. 2025. Žalobkyně jej následně prostřednictvím svého zástupce zaslala s omluvou za pozdní podání dne 12. 2. 2025. V něm uvedla, že se za žádnou cenu nechce vrátit do Ruska, nesouhlasí s agresí rozpoutanou dovnitř vůči vlastním občanům i navenek proti Ukrajině. Obává se, že bude z důvodu svého smýšlení vystavena problémům, ruské orgány nepotřebují důkazy, justice prakticky neexistuje. V tomto ohledu je třeba doplnit podklady, neboť ve správním spise založené dokumenty tyto informace neobsahují a nelze z nich učinit potřebné závěry. Souvisejícím důvodem je léčba epilepsie, která není v Rusku dle jejích informací dostupná. Z pohledu úřadů domovského státu je protiválečnou aktivistkou a hrozí jí nebezpečí. Ohledně dostupnosti zdravotní péče není v podkladech nic podstatného, pouze výše uvedená Informace OAMP – Ruská federace – Zdravotní péče, Dostupnost léčby epilepsie, ze dne 20. 12. 2024, která však nepodává skutečný obrázek o dosažitelnosti požadovaného léku. Jak ověřovala rodina žadatelky, léčiva nejsou dostupná ani v Moskvě. Jde často o „podpultové“ zboží, velmi drahé, žalovaný by měl vědět, že v Rusku je často „papírově“ dostatek čehokoliv, i když to není pravda. Tento zároveň do zdravotní dokumentace nenahlédl, a to ani přes to, že si od žalobkyně vyžádal souhlas s uvedeným úkonem. Dále odkázala na to, že má v Česku přítele, občana X, jehož celá rodina žije v Praze, jejich vztah se vyvíjí harmonicky a plánují společnou budoucnost. Ke zprávě týkající se situace navrátilců poté uvedla, že tento dokument potvrzuje, že největším problémům čelí obecně aktivisté. K tvrzení, že občané nepatřící mezi známé aktivisty nečelí kontrolám, nelze dohledat zdroj. Kontroly nicméně potvrzuje, a nelze je tedy vyloučit. Stíhání za online protiválečnou aktivitu je častější než za jiný veřejný protest, což zpráva potvrzuje, vysvětlit to lze tvrdým potlačováním těchto aktivit. Zpráva tak neobsahuje dostatečné a relevantní informace. Ohledně zprávy týkající se bezpečnostní a politické situace v zemi žalobkyně uvedla, že je více méně faktografického charakteru, jedinou relevantní pasáží je část týkající se popisu mezinárodní a vnitrostátní situace, která se však nevztahuje k její situaci. Je přesvědčena, že tu jsou důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu podle § 12 zákona o azylu, nebo doplňkové ochrany podle § 14a téhož předpisu.
14. K témuž podání přiložila zprávu organizace Human Rights Watch – Russia: New Heights on Repression – No Space for Dissent, Opposition Pushed Into Exile or Behind Bars, ze dne 11. 1. 2024 v angličtině, kterou si nechal žalovaný přeložit. Z ní plyne, že už tak velmi extenzivní represe v Rusku se dále zpřísňují, jsou namířeny zejména na osoby, které režimu aktivně odporují. Soudy likvidují organizace věnující se lidským právům, dochází k zákazům působení takových uskupení. Rozšiřuje se užívání ustanovení o diskreditaci armády a rozšiřování „falešných informací“. Zákon nyní umožňuje takové osoby zbavit státního občanství a deportovat. Zneužívána je „protiextremistická“ legislativa, jako příklad je uvedena skupina Vesna a lidé okolo aktivisty Alexeje Navalného, včetně tohoto muže do jeho smrti. Tlak zesiluje i na LGBT komunitu. Režim aktivně blokuje internet bez soudního příkazu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

15. Dne 24. 2. 2025 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalobkyni mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. Za důvod žádosti považoval žalovaný nesouhlas s režimem v Rusku, aktivitu na demonstracích a sociálních sítích a absenci možností léčby epilepsie ve vlasti. Žalobkyně nebyla ve vlasti pronásledována, ani se toho azylově relevantním způsobem neobává. Do země se vracela bez problémů, její aktivity na sociálních sítích byly v poslední době utlumeny. Není možné ji považovat za protiválečnou aktivistku. Namátkové kontroly na hranicích nelze za pronásledování považovat. Navíc žádost podala až v době, kdy pozbyla jiné pobytové oprávnění, což svědčí o její účelovosti. Azylové řízení k tomu nemůže být zneužíváno ani za situace, kdy jsou cesty podle zákona o pobytu cizinců v souvislosti s válkou na Ukrajině českou legislativou omezovány. Azyl podle § 12 zákona o azylu tedy udělen nebyl. Ohledně humanitárního azylu žalovaný uvedl, že se zabýval celkovou situací žadatelky a přihlédl k jejímu věku, zdravotnímu stavu a indikované léčbě, nicméně důvod zvláštního zřetele hodný, kdy by mohl tuto formu mezinárodní ochrany udělit, nenalezl. Žalobkyně je dospělou, samostatnou a svéprávnou osobou, cestovala samostatně, vazby na území České republiky pak k takovému účelu v zásadě neslouží. Bylo zjištěno, že léčba epilepsie je v Rusku dostupná, byla ověřena dostupnost požadovaných léčiv i jejich generik, stejně jako antidepresiv. Dokument společnosti Juniron není opatřen žádným datem vystavení, sídlo této společnosti je navíc od bydliště žalobkyně vzdáleno dva tisíce kilometrů letecky. Obdobné to je i v případě ověření podpisu překladatele notářkou, která sídlí v jiné části Ruska. Materiál je navíc v přímém rozporu se zprávou o zemi původu zajištěnou žalovaným, která vychází z informací a metodik Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA). Žalobkyně sama předložila lékařské zprávy, a nahlížení do zdravotní dokumentace tak nebylo nutné. Důvod zvláštního zřetele hodný tu není, humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu žalobkyni nebyl udělen. Žalobkyni ve vlasti nehrozí vážná újma ve formě trestu smrti či popravy. Tento druh sankce ruské právo umožňuje, avšak je dlouhodobě uvaleno moratorium na jeho výkon a ani žalobkyně sama tuto hrozbu netvrdila. Taktéž jí nehrozí mučení nebo jiné nelidské zacházení, protože nebyla ve vlasti trestně stíhána, pravidelně se tam vracela a neuvedla nic, co by svědčilo o tomto riziku. Nelze mít za to, že jí problémy způsobí někdo z rodiny, která jí naopak pomohla získat výše uvedené dokumenty od společnosti Juniron. Bezpečnostní situace je ve většině Ruska stabilní, žalobkyni v souvislosti s válkou na Ukrajině nehrozí, s ohledem na její poslední bydliště ve vlasti, zvláštní nebezpečí. Doplnková ochrana jí tak udělena nebyla. Zároveň nebylo zjištěno, že by byla žalobkyně rodinným příslušníkem osoby požívající azyl nebo doplnkovou ochranu ve smyslu § 13 zákona o azylu, resp. § 14b téhož zákona.

V. Hodnocení věci soudem

16. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 4. 12. 2025 žalobkyně a její právní zástupce argumentovali shodně jako v podané žalobě. Žalobkyně poukázala na to, že v ČR má

přítele z X, jejich vztah je vážný a harmonický, plánují společnou budoucnost, stýká se i s jeho rodinou. Na podporu tohoto svého tvrzení předložila vlastnoruční prohlášení ze dne 22. 4. 2025 a tři fotografie. Dále předložila fotografii z demonstrace v X ze dne X. Navrhla provedení důkazu těmito listinami a dále svědeckou výpověď svého přítele, pana X, nar. X. Navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

18. Zástupkyně žalovaného s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhla zamítnutí žaloby.
19. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
20. Podle § 14 zákona o azylu ve znění účinném do 1. 10. 2025 *„Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“*
21. Podle ustanovení Čl. II bodu 1 zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu (přechodná ustanovení). *„V řízeních podle zákona o azylu zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona provádí Ministerstvo vnitra jednotlivé úkony podle ustanovení upravujících vedení řízení uvedených v zákoně o azylu, ve znění účinném ke dni provádění příslušného úkonu.“*
22. Podle ustanovení Čl. II bodu 2 zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu (přechodná ustanovení) *„Po vrácení věci v řízení zahájeném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona soudem k novému projednání Ministerstvo vnitra postupuje podle zákona o azylu, ve znění účinném ke dni počátku běhu lhůty pro vydání nového rozhodnutí Ministerstva vnitra.“*
23. Podle ustanovení Čl. II bodu 9 zákona č. 314/2025 Sb., kterým se mění zákon o azylu (přechodná ustanovení) *„V řízeních podle bodu 1 nelze ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona udělit národní humanitární azyl.“*
24. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
25. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
26. Žalobkyně předně namítala, že jí ve vlasti hrozí pronásledování pro její politické názory, nesouhlas s ruským politickým režimem a kritiku ruské agrese na Ukrajině. Žalovanému konkrétně vytýkala, že nezohlednil účast žalobkyně na mítincích na

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podporu Ukrajiny a proti X, blízkému spojenci Ruska. Dále podle žalobkyně žalovaný účelově pominul změny, k nimž došlo v oblasti postihů za kritiku vládnoucího režimu. Žalobkyně uvedla, že nemá povinnosti svá azylově relevantní tvrzení prokazovat.

27. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí správně vyhodnotil a konstatoval, že žalobkyně ve své vlasti doposud žádnému negativnímu jednání, natož pak v intenzitě pronásledování, ze strany státních orgánů či soukromých osob nečelila. Tato skutečnost má význam pro stanovení pravděpodobnosti možného pronásledování v budoucnosti, přestože sama o sobě není podmínkou udělení mezinárodní ochrany.
29. S žalobkyní lze souhlasit, že ve věcech mezinárodní ochrany má rozhodování prospektivní charakter. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46 *„posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je [...] postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování [...] Samotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, byť taková skutečnost je velmi významnou indicií přiměřené pravděpodobnosti pronásledování i v budoucnu. V každém případě je však zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 %.“*
30. Soudu je z úřední činnosti známo, a plyne to i ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným, že v Rusku dochází k systematickému potírání veřejných projevů nesouhlasu s válkou na Ukrajině. Z toho však nelze dovodit, že by každý občan, který projevil nebo projevuje na sociálních sítích nesouhlas s ruskou agresí na Ukrajině nebo zastává protirežimní názory, čelil riziku pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Při posuzování pravděpodobnosti pronásledování je nutné přihlídnout k intenzitě či rozsahu, v jakém občan zastávaný politický názor dává veřejně najevo. Žalobkyně tvrdila, že se před svým odjezdem z vlasti účastnila protivládních manifestací v roce 2017 poté, co byl zveřejněn film Alexeje Navalného o korupci v této zemi. Ani po těchto demonstracích nečelila žádnému negativnímu jednání ze strany ruských státních orgánů či bezpečnostních složek. Jinak ve vlasti politicky aktivní nebyla. Na sociálních sítích začala publikovat protirežimní příspěvky a sdílela své protiválečné názory, v ČR byla na dvou mítincích na podporu Ukrajiny, v X se zúčastnila manifestace proti X, blízkému spojenci Ruska.
31. V této souvislosti soud připomíná, že žalobkyně dle vlastního vyjádření na sociálních sítích nevystupuje pod vlastním jménem, její účty jsou vedeny anonymně, tedy je nelze spojit s osobou žalobkyně. Ze závěrů Informace OAMP o situaci navrátilců do Ruské federace plyne, že postih za nesouhlasné příspěvky na sociálních sítích je sice možný, ale vůči navrátilcům se neuplatňuje jiný přístup než k většinové populaci. Z kapacitních důvodů nemohou ruské bezpečnostní složky kriminalizovat všechny protiválečné

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

projevy na sociálních sítích. K stíhání dochází často kvůli udání nebo kvůli známosti osoby. Žalobkyně neupřesňuje, proč by se právě ona měla stát cílem zájmu ruských státních orgánů. V průběhu správního řízení sice tvrdila, že by ji mohl udat její strýc, který je alkoholikem a který je vůči režimu loajální. Na druhou stranu však žalobkyně uvedla, že členové její rodiny (včetně strýce) věděli o aktivitách žalobkyně a znali žalobkyniny názory na Putina již před vypuknutím války na Ukrajině i před jejím prvním odjezdem do ČR, kam přicestovala za účelem studia. Přesto žalobkynin strýc dosud ruské státní orgány na žalobkyni nijak neupozornil a z ničeho neplyne, že by se tak mělo stát právě nyní. Žalobkyně se navíc do země původu od svého prvního vycestování do ČR opakovaně vracela, naposledy v červenci roku 2023 tedy téměř rok a půl od začátku ruské invaze na Ukrajinu. Přesto žádným problémům ze strany státních orgánů nebo bezpečnostních složek nečelila. Žalobkyně neozřejmila, co se ve vztahu k jejímu strýci změnilo, že by na žalobkyni nyní upozornil ruské státní orgány, když tak dosud neučinil, ačkoliv příležitosti k tomu bezesporu měl.

32. Podle Informace OAMP o situaci navrátilců do Ruské federace *„navracející se ruští občané, kteří se neřadí mezi místně nebo celostátně známé aktivisty, novináře, bloggery apod., nečelí podle zdrojů zvýšeným kontrolám ať již bezprostředně na hranicích nebo posléze na území“*. Žalobkyně nespadá do žádné z uvedených skupin. Při posuzování odůvodněných obav z pronásledování je nutné dosáhnout jisté úrovně pravděpodobnosti (*„reálného nebezpečí“*), že bude žalobkyně takovému jednání vystavena. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82 je *„reálným nebezpečím (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.“* Žalobkyně přesvědčivým způsobem nepodpořila svá tvrzení, že bude ve vlasti pronásledována. Pro tyto účely nelze vyjít toliko z nepatrné míry pravděpodobnosti, že jí bude kontrolován při návratu do Ruska telefon a sociální sítě a následně bude za své názory stíhána. Žalovaný konfrontoval tvrzení žalobkyně se shromážděnými podklady a nebezpečí pronásledování neshledal. Soud se s jeho závěry ztotožňuje, neboť podle jeho názoru v projednávané věci nebyla dosažena hranice rizika přiměřené pravděpodobnosti pronásledování žalobkyně, a to velkou měrou proto, že účty na sociálních sítích nejsou vedeny na jméno žalobkyně. Z žalobkyní popsaných okolností pak není pravděpodobné, že by se v případě svého návratu měla právě ona stát terčem důkladného prověřování ze strany ruských státních orgánů. Přesto negativní jednání ruských státních orgánů či bezpečnostních složek vůči žalobkyni není nemyslitelné.
33. Pro úplné posouzení této otázky by bylo nutné zabývat se obsahem kritických veřejných vyjádření žalobkyně namířených proti vládnoucímu režimu. Z Informace OAMP o situaci navrátilců do Ruské federace totiž plyne, že kontrola sociálních sítí se dotýká i běžných občanů, i když nikoliv ve zvýšené míře jako u zájmových osob vyjmenovaných výše. Žalobkyně však v průběhu správního řízení nedoložila žádný příspěvek ze svých sociálních sítí, který by její protiválečnou aktivitu dokládal.
34. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, vyplývá, že *„žadatele stíhá břemeno tvrzení, které je dále doplněno i důkazním břemenem, které je však již rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Ten je taktéž povinen k důvodům*

uvedeným v žádosti o mezinárodní ochranu zajistit maximální možné množství důkazů.“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, se podává, že „stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby“. V rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, Nejvyšší správní soud vyslovil názor, že „[j]edním ze znaků azylového řízení je důkazní nouze na straně žadatele, který běžně nemá k dispozici dostatečné podklady k tomu, aby zcela prokázal svůj azylový příběh. Věrohodná výpověď žadatele je proto dostatečným důkazním prostředkem, kterým žadatel prokazuje pronásledování vlastní osoby. Pokud má správní orgán ohledně předestřeného příběhu pochybnosti, je na něm, aby shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele vyvracejí či zpochybňují.“

35. Z těchto judikatorních závěrů vyplývá, že správní orgán musí v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu unést důkazní břemeno týkající se informací o zemi původu žadatele, přičemž tyto informace musí splňovat vysoký standard objektivity a průkaznosti. Této povinnosti bylo v posuzované věci učiněno zadost, neboť žalovaný si opatřil informace o zemi původu, o nichž je možné říct, že jsou relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, a transparentní a dohledatelné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).
36. Aktivita žalobkyně na sociálních sítích se však týká přímo její osoby a je na ní, aby ji žalovanému doložila. I když jsou standard a rozložení důkazního břemene v řízení o udělení mezinárodní ochrany vychýleny ve prospěch žadatele, neznamená to, že by žadatele netížilo důkazní břemeno vůbec, jak v podané žalobě naznačuje žalobkyně. Prokazovat svá tvrzení v rozsahu předložení důkazů, které s ohledem na svou situaci předložit může, je povinen primárně žadatel (srov. čl. 4 odst. 2 a 5 kvalifikační směrnice). Pro žalobkyni by přitom mělo být relativně snadné své příspěvky na sociálních sítích žalovanému doložit, například prostřednictvím snímků obrazovky. Přesto tak neučinila.
37. Za dané situace, kdy jednak nebylo vůbec prokázáno že by žalobkyně na sociálních sítích či obdobným způsobem veřejně prezentovala své nesouhlasné postoje k válce na Ukrajině či k putinovskému režimu, jednak jsou její účty na sociálních sítích anonymní a nelze je proto spojit s osobou žalobkyně, považuje soud riziko pronásledování za vysoce nepravděpodobné. Rozhodně pak nelze hovořit o tom, že v případě žalobkyně bylo stran budoucího pronásledování ve smyslu zákona o azylu dosaženo hranice rizika přiměřené pravděpodobnosti.
38. Stejně tak za současného stavu, kdy žalobkyně ve vlasti neměla žádné problémy se státními orgány před svým prvním odjezdem do ČR ani po své návštěvě v zemi původu v roce 2023, nelze usuzovat ani na přiměřenou pravděpodobnost pronásledování z důvodu pouhé účasti na zmíněných demonstracích. Žalobkyně nebyla po těchto událostech nijak postihována a bylo jí umožněno opakovaně cestovat do země původu i opačným směrem, státní orgány jí v tom nijak nebránily. V posuzované věci navíc nevyplynula žádná okolnost, která by přiměřenost pronásledování žalobkyně z důvodu její účasti na uvedených mítincích zvyšovala, např. nebylo zjištěno, že by žalobkyně byla např. organizátorkou demonstrací nebo že by v jejich průběhu pronášela nějaký proslov atp., v důsledku čehož by se mohla stát „zájmovou osobou“ pro ruské bezpečnostní složky. V neposlední řadě je nutné uvést, že ani svou účast na protiputinovských demonstracích žalobkyně v průběhu správního řízení nedoložila.

V celkovém kontextu azylového příběhu žalobkyně se její pronásledování z důvodů vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu nejeví jako pravděpodobné.

39. Žalobkyně v průběhu správního řízení předložila zprávu organizace Human Rights Watch ze dne 11. 1. 2024 o zpřísnování represivní legislativy v Rusku cílící na lidi, kteří se veřejně staví proti zahraniční či domácí politice Kremlu. Tuto zprávu předložila v anglickém jazyce a žalovaný opatřil její překlad do jazyka českého. Z uvedené zprávy plyne, že dochází k utužování postihů kritiky režimu a k navyšování cenzury. Opatření se zároveň zaměřují především na představitele opozice, aktivisty, nezávislé novináře a ochránce lidských práv. Uvedený článek tak není v rozporu s informacemi o zemi původu, které v průběhu správního řízení shromáždil žalovaný a ze kterých při svém rozhodování vycházel. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je pak zřejmé, že žalovaný hodnotil azylový příběh žalobkyně mimo jiné ve světle přiložené zprávy. Není tedy pravdou, že by ji nehodnotil či že by napadené rozhodnutí v tomto ohledu bylo nepřezkoumatelné. Žalovaný pak v této souvislosti odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu přijaté v rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79: *„Skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven.“* Tento odkaz považuje soud za přílehlavý. Pouze na okraj pak soud připomíná, že podle § 22 odst. 1 věty druhé zákona o azylu *písemnosti vyhotovené v cizím jazyce je účastník řízení povinen předkládat v originálním znění a současně v překladu do jazyka českého; to neplatí, jde-li o písemnost vyhotovenou v jazyce, v němž jedná účastník podle věty první, nebo pokud ministerstvo takový překlad nevyžaduje.* Žalobkyně nejedná v angličtině, ani to není její mateřský jazyk. Proto měla povinnost žalovanému předložit listinu v originále opatřenou překladem do češtiny, což však neučinila.
40. Z důvodů shora uvedených žalobní námitka spočívající v tvrzení, že žalobkyni hrozí v zemi původu pronásledování v souvislosti s účastí na protirežimních mítincích a její politickou aktivitou na sociálních sítích, není důvodná.
41. Dále se soud zabýval otázkou zdravotního stavu žalobkyně, jíž podle jejích tvrzení hrozí nebezpečí závažného poškození zdraví až smrti, a to z důvodu nedostupnosti odpovídající medicíny a zdravotní péče v zemi původu. Domáhala se udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Povahou tohoto institutu se ve své judikatuře NSS mnohokrát zabýval, například v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, podle něž *„[u]stanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení.“* Postavení této formy mezinárodní ochrany v českém uprchlickém právu vymezil tentýž soud v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, kdy judikoval, že *„[s]mysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto, nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (...), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Tuto argumentaci NSS dále rozvinul v rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, podle nějž *„[s]právní soudy přezkoumávají v souladu s § 78 odst. 1 druhou větou s. ř. s. posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu žalovaným pouze z toho hlediska, zda žalovaný nepřekročil meze svého správního uvážení či zda jej nezneužil (...), nemohou však jeho uvážení bez dalšího nahradit vlastní úvahou.*“ Pro zdejší soud z této judikatury vyplývá, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu bude přezkoumávat v omezeném rozsahu, tedy zda toto uvážení vychází z dostatečně zjištěného stavu věci, odpovídá zásadám logiky a je v souladu s účelem sledovaným tímto institutem. Na udělení uvedené formy mezinárodní ochrany není právní nárok. Je věcí správního uvážení, zda udělena bude či nikoliv, soud nemůže nahradit úvahy žalovaného vlastním posouzením. Pouze zkoumá, zda se žalovaný nedopustil excesu.

42. Judikatura se ustálila v názoru, v jakých situacích se tato forma mezinárodní ochrany typicky uděluje, byť níže uvedený výčet není a z podstaty tohoto institutu nemůže být uzavřený. Takové důvody vyjadřuje je např. rozsudek ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009-71, podle nějž lze humanitární azyl udělit *„např. osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory.*“ Obecně tedy platí, že zdravotní obtíže lze za určitých okolností podřadit pod důvod zvláštního zřetele hodný. Historicky NSS judikoval možnost udělení této formy mezinárodní ochrany z těchto důvodů např. v případě těžké mentální retardace a neproplácení ani jinak standardní zdravotní péče v zemi původu, která by mohla mít dopad do psychosociálního vývoje nezletilého dítěte (rozsudek NSS ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103). Problémy, které tu musí objektivně být, tak musejí dosáhnout určité intenzity, která se „běžným“ obtížím vymyká. Vždy půjde o případy, kdy neudělení mezinárodní ochrany by bylo v rozporu se základními hodnotami lidskosti, „nehumánní“ (viz výše citovaný rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Tvrzené zdravotní problémy musejí být velmi závažné, a zároveň léčba v domovském státě téměř nedostupná. Je tedy třeba posoudit, zda jsou v posuzovaném případě splněny uvedené podmínky.
43. Žalovaný při posuzování této otázky vycházel z Informace OAMP – Ruská federace – Zdravotní péče, Dostupnost léčby epilepsie, ze dne 20. 12. 2024, která vychází z informací a metodik Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), konkrétně z projektu MedCOI, zaměřené na informace o domovských státech žadatelů co do dostupnosti zdravotní péče. Z informace plyne, že léčba epilepsie je dostupná, a to jak v Moskvě, tak i v X, odkud pochází žalobkyně a byla rovněž ověřena dostupnost léku X i jeho generik, tedy léků se stejnou účinnou látkou a rovněž antidepresiv, které žalobkyně dříve užívala.
44. Na podporu svého tvrzení ohledně nedostupnosti léku X žalobkyně správnímu orgánu předložila prohlášení ruské společnosti Juniron, vydané jejím generálním ředitelem, a opatřené notářskou doložkou překladatele, dle kterého je lék X zařazen na seznam nedostupných léků.
45. Žalovaný vyjádřil pochybnosti o relevanci tohoto dokumentu. V této souvislosti poukázal na to, že tento není opatřen žádným datem vystavení, sídlo této společnosti je navíc od bydliště žalobkyně vzdáleno dva tisíce kilometrů letecky. Obdobné to je i v případě ověření podpisu překladatele notářkou, která sídlí v jiné části Ruska. Poukázal na to, že uvedený materiál je navíc v přímém rozporu se zprávou o zemi původu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

zajištěnou žalovaným a která vychází z informací a metodik Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA).

46. Soud se s uvedeným hodnocením učiněným žalovaným ztotožnil. Uvedený dokument není datován, a není uveden ani den, k němuž měl být lék X zařazen na seznam nedostupných léků. Též je třeba zmínit, že přiložený překlad notářského zápisu (č. 1. 19) nekoreluje s originální listinou (č. 1. 18) – česká transkripce má jiné číslo jedací než ruský originál, který navíc vyhotovil jiný notář za jinak vyměřený poplatek. Žalovaný si naopak opatřil zprávu o zemi původu ze zdrojů Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), konkrétně z projektu MedCOI, zaměřené na informace o domovských státech žadatelů co do dostupnosti zdravotní péče. Jedná se o zprávu aktuální, vycházející z dostupných, objektivních, ověřitelných a důvěryhodných zdrojů. Nelze tak tvrdit, že by žalovaný vycházel pouze z informací získaných na stránkách internetové lékárny Apteka.ru. Z informace plyne, že léčba epilepsie je dostupná, a to jak v Moskvě, tak i v X, odkud pochází žalobkyně a byla rovněž ověřena dostupnost léku X a i to, že v případě výpadku tohoto konkrétního přípravku jsou dostupná generika se stejnou účinnou látkou. Žalobkyně přitom v řízení před žalovaným, ani před soudem netvrdila a nebylo prokázáno, že by nebylo možné lék X případně substituovat jiným přípravkem se stejnou účinnou látkou. Vyjádření společnosti Juniron hovoří o nedostupnosti tohoto konkrétního léčiva, k jeho náhražkám se nevyjadřuje. Žalovaný tak nepochybil, pokud při svém rozhodování z uvedené informace vycházel.
47. S ohledem na shora uvedené má soud ve shodě s žalovaným za to, že život ani zdraví žalobkyně nebudou případným vycestováním zpět do země původu ohroženy, a dostane se jí tam potřebné péče. Není tedy splněna ani jedna z podmínek pro udělení humanitárního azylu z důvodu nepříznivého zdravotního stavu. I v případě, že by ruské zdravotnictví nedosahovalo úrovně běžně poskytované v Česku, nejde bez přistoupení výše uvedených okolností o důvod pro udělení této formy mezinárodní ochrany – léčba by musela být velmi omezeně dostupná až nedosažitelná, a žalobkyně zároveň z tohoto důvodu ohrožena na životě a zdraví. Chybný nebyl ani postup, kdy si žalovaný vyžádal od žalobkyně souhlas s nahlédnutím do zdravotní dokumentace, aniž jej později využil. Žalobkyně sama totiž poskytla příslušné výpisy, z nichž lze diagnózu i stav onemocnění zjistit, a nahlížení do zdravotní dokumentace tak nebylo třeba. V případě informací o dostupnosti zdravotní péče v zemi původu se jedná o specifický druh takových zpráv. Je pochopitelné, že jejich obstarání zabralo žalovanému určitý čas, a musel tak lhůtu pro vydání rozhodnutí prodlužovat. Soud má z výše uvedených důvodů za to, že žalovaný zjistil skutkový stav v dostatečné míře, postupoval logicky, nevybočil z přípustných mezí správního uvážení a nedopustil se tak nepřijatelné libovůle.
48. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný byl povinen zohlednit dosavadní život a rodinné zázemí žalobkyně v ČR, jakož i důsledky vycestování odsud, a to s ohledem na čl. 3 a 8 Úmluvy.
49. Podle Přílohy č. 2 přechodných ustanovení k novelizaci zákona o azylu provedené čl. II zákona č. 173/2023 Sb. s účinností od 1. 7. 2023 platí dle bodu 1., že řízení podle zákona č. 325/1999 Sb. a řízení podle zákona č. 150/2002 Sb. ve věci rozhodnutí vydaného podle zákona č. 325/1999 Sb. zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončená, se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posuzují podle zákona č. 325/1999 Sb. ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. 7. 2023); v těchto řízeních se však postupuje podle § 3d odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

2 a 3, § 15 a § 25 a § 87 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

50. Z ničeho neplyne, že by na případ žalobkyně bylo nutné aplikovat znění zákona o azylu účinné před 1. 7. 2023. K zahájení řízení a k jeho pravomocnému skončení došlo až po účinnosti uvedené novely zákona o azylu. Přitom právě od uvedeného data došlo k zrušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, podle nějž se za vážnou újmu považovalo, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný tak nebyl povinen posuzovat důvody podle již neexistujícího ustanovení zákona o azylu.
51. I před novelizací však judikatura dovozovala, že ochrana práva na respektování soukromého a rodinného života je poskytována v řízeních, jejichž důsledkem je návrat cizince, typicky např. řízení o správním vyhoštění. Žalobní námitky stran porušení čl. 3 a čl. 8 Úmluvy nemohly být důvodné ani tehdy s ohledem na to, že k jejich uplatnění není prostor v řízení o azylu.
52. Dotčení práva na soukromý a rodinný život se věnoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu opakovaně. V usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-55, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[s]jedmému senátu je třeba dát za pravdu v tom, že v současné době je ochrana před vycestováním jako takovým, s ohledem na právem chráněné vazby cizince v ČR a možné negativní důsledky jejich narušení, poskytována až v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních o vyhoštění. V řízení o vyhoštění je ostatně Česká republika povinná, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zkoumat, zda by vyhoštění nebylo v rozporu s některými ze základních práv zaručených Úmluvou. Zjistí-li správní orgány, že by v důsledku vyhoštění k takovému zásahu došlo, mohou k vyhoštění přikročit jen prokáží-li, že tento zásah je přiměřený sledovaným cílům, a odpovídá „naléhavé společenské potřebě“ (viz např. rozsudek ESLP z 9. 4. 2019, stížnost č. 23887/16, I. M. proti Švýcarsku, bod 72 a judikatura tam citovaná). Jsou rovněž povinny zkoumat řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy, mezi která patří mj. nejlepší zájem dítěte či dětí cizince, jakož i pevnost sociálních, kulturních a rodinných vazeb v hostitelské zemi a v zemi původu (rozsudek ESLP z 18. 10. 2006, stížnost č. 46410/99, Üner proti Nizozemsku, body 57 a 58). Přestože se takové řešení nemusí jevit jako nejlepší či nejvhodnější, rozšířený senát nemá možnost aprobovat výklad § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, který by byl v rozporu s požadavky unijního práva, tedy podstatou a logikou mezinárodní ochrany, jak je vyložila judikatura Soudního dvora. Případná změna právní úpravy je primárně na zákonodárci.“* V usnesení ze dne 27. 2. 2024, č. j. 5 Azs 200/2021-66, uvedl: *„[r]ozšířený senát se též v usnesení ve věci L. T. H. Y. vyjádřil k možností řešení situace takových cizinců, resp. žadatelů o mezinárodní ochranu, kteří mají v České republice osobní či rodinné vazby, v jejichž důsledku by jejich nucené vycestování mohlo představovat porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Vysvětlil, že úprava situace takových osob v zákoně o pobytu cizinců se nejvíce jeví jako nejlepší či nejvhodnější. Řešení je však primárně v rukou zákonodárce“*.
53. V neposlední řadě pak není existence příbuzenských vazeb na území ani důvodem pro udělení humanitárního azylu, jak dovodil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38: *„Protože institut azylu slouží k ochraně osob, které jsou na území států, jehož jsou občany, pronásledováni, nelze takový institut využít k legalizaci pobytu cizince na území České republiky z důvodů, jež nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu ve smyslu zákona o azylu.“* Ani žalovaný neshledal v několikaměsíčním

partnerském vztahu žalobkyně s X státním příslušníkem důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Soud se s jeho závěry ztotožnil. Přitom měl na paměti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2025, č. j. 4 Azs 243/2024-30, podle nějž *„jakákoliv souvislost mezi neudělením humanitárního azylu v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele zde není dána.“*

54. S ohledem na shora uvedené závěry soud neshledal důvodným návrh žalobkyně na doplnění dokazování předloženým písemným prohlášením ze dne 22. 4. 2025, fotografiemi a výslechem navrženého svědka.

VI. Závěr a náklady řízení

55. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
56. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. prosince 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.